

Bij de gedenkbijeenkomst van Goos Zwanikken,

No Sijben

Beste Joke, familie Zwanikken, overige familieleden, aanwezigen.

Net als bij iedereen hier aanwezig, heeft het bericht van het overlijden van Goos ook mij erg geschokt. Ik zag hem en Joke nog in februari om de trilogie in ontvangst te nemen. En als van ouds, was hij, ondanks zijn 90 jaar, een zeer uitstekende gesprekspartner, en hebben we samen vele herinneringen opgehaald. Wel wat kwaaltjes maar "leeftijd adequaat" zoals hij zelf zei.

Er is en wordt vandaag de diverse fasen van zijn leven gememoreerd. Ik wil hier mijn persoonlijke kennismaking en jarenlange vriendschap met Goos kort belichten. Want dat het een vriendschap was, is zijn eigen omschrijving in de laatste mail die ik van hem kreeg na mijn bezoek:

No, Het was voor mij een uitzonderlijk gezellige en fijne ochtend die mij veel plezier op heeft geleverd. een echte vriend op bezoek. Je bent een oude vriend met wie ik het een en ander door heb gemaakt.

Ik heb Goos leren kennen toen hij op 1 febr. 1985 Hoogleraar psychiatrie in Nijmegen werd. Ons kennismakingsgesprek op vrijdagmiddag 8 februari was direct heel bijzonder. Ik verwachtte een korte plichtmatige kennismaking, maar dat werd het helemaal niet. We spraken ruim 2 uur met elkaar over de situatie in de afdeling psychiatrie, waar ik sinds 1976 als psycholoog werkzaam was. En dat gesprek heeft een basis gelegd van een hechte functionele relatie die verder uitgroeide tot een vriendschappelijke en welke is blijven bestaan ook toen ik van de afdeling vertrok. "No, wil je mij helpen om deze afdeling te verbeteren", vroeg hij aan het slot van deze lange kennismaking, en ik antwoordde zonder aarzeling: "Goos waar ik je kan helpen, zal ik dat graag doen".

Goos was iemand die zo heel snel mijn vertrouwen en steun wist te verwerven. En deze ook onvoorwaardelijk kreeg. In die hechte band die van toen af aan tussen ons bestond, hebben we vele uren samen doorgebracht in gesprekken, vergaderingen, ritjes naar externe overleggen enz. En als ik er

enkele zou zijn vergeten, in deel drie van *De Gang door de Psychiatrie*, staan ze allemaal minutieus opgetekend.

Goos is van onschatbare waarde geweest voor de afdeling psychiatrie. In die tijd werd de afdeling regelmatig bedreigd met bezuinigingen, sluiting, opheffing A-opleiding enz. Met de komst van Goos en zijn voortvarendheid binnen de afdeling maar ook binnen het ziekenhuis om de afdeling op de kaart te zetten, deel te nemen aan diverse overleggen enz., wist hij deze dreiging af te wenden. Hij heeft de basis gelegd voor een nieuwe afdeling, een betere structuur, functionele overlegvormen, onderwijs en patiëntenzorg dat aan kwaliteit moest voldoen. En een researchbeleid waar ik als coördinator de trekker van mocht zijn.

Op hem was zeker de slogan van toepassing: *zacht voor kleuren en hard voor vuil*. Deze instelling was nodig voor een afdeling die de overgang moest maken van een jaren 70 cultuur naar de zakelijkheid en prestatiegerichtheid van de jaren 80 en 90.

Ik geef een voorbeeld hoe hij dat aanpakte: Wij 4 psychologen moesten voor de zomer een vakantierooster inleveren. Nu daar waren we snel uit: we hadden allemaal schoolgaande kinderen dus we gingen alle 4 in de schoolvakantie 4 weken weg. En dat leverden we zo in. Goos sprak toen de woorden die me altijd zijn bijgebleven: "Oké, dus ik heb 4 weken geen psycholoog? Als ik 4 weken zonder psycholoog kan, kan ik het hele jaar zonder psycholoog. Heren, doe er wat mee". Binnen 5 min. lag er een andere vakantie planning zodat er steeds 2 psychologen op de afdeling waren.

We hadden ook buiten het werk regelmatig contact. Goos vond dat hij toch ook 'aan de computer moest' en ik hielp hem met uitzoeken van de benodigde functionaliteiten. We gingen samen naar een software bedrijf in Arnhem, mijn oudste zoon, al vroeg een ICT-whizzkid, gaf hem de eerste computer lessen. Zelfs dat kwam nog in het genoemde mailtje terug:
Als ik nu achter mijn laptop werk, denk ik ook terug aan je zoon die mij les gaf op mijn eerste pc. Wil hem mijn groeten overbrengen.

Ruim 30 jaar na dato wist hij zich dit nog feilloos te herinneren. Goos gaf mij trots op een ochtend in 1985 zijn eerste eigen gemaakte printje, met een krachterm er in omdat hij die 'ahum' trema niet kon vinden.

Ik bezocht Goos en Joke dus op 16 februari van dit jaar en had weer als vanouds een heel hartelijk en openhartig gesprek met hem. We spraken af dat ons contact frequenter zou zijn. Helaas is het voornemen om elkaar weer te ontmoeten, nog niet uitgevoerd. En nu is het te laat, hetgeen mij zeer spijt.

Goos, heeft ook op mij een onuitwisbare herinnering achter gelaten en die zal ik blijven koesteren.

Joke, ik wens je heel veel sterkte met het dragen van dit verlies, je hebt een echtgenoot, partner, medestander in je eigen drive: de verzorging voor de psychiatrische patiënt, verloren.

Moge je familie en vrienden je hierbij bijstaan en jullie elkaar veel steun kunnen geven.